

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ, ЯК СУБ'ЄКТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ТА ЗАКОННОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Петро Петрович КУЗЬМІН,

*здобувач Харківського національного
університету внутрішніх справ*

Забезпечення дисципліни та законності в діяльності Національної поліції здійснюється цілою низкою суб'єктів, серед яких ключове місце належить Міністерству внутрішніх справ України. Цей суб'єкт має галузеву компетенцію, тобто здійснює формування та реалізацію державної політики у відповідній галузі (чи декількох суміжних, тісно пов'язаних між собою) галузях. До предмету відання МВС України належать питання щодо: узагальнення практики застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції, розроблення пропозиції щодо його вдосконалення; розробка проектів законів та інших нормативно-правових актів з питань, що належать до його компетенції; погодження проектів законів, інших актів законодавства, які надходять на погодження від інших міністерств та центральних органів виконавчої влади, підготовка висновки і пропозиції до проектів законів, інших актів законодавства, які подаються на розгляд Кабінету Міністрів України, та проектів законів, внесених на розгляд Верховної Ради України іншими суб'єктами права законодавчої ініціативи, нормативно-правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим; підготовка зауваження і пропозиції до прийнятих Верховною Радою України законів, що надійшли на підпис Президентові України; розробка проектів державних програм з питань забезпечення публічної безпеки і порядку, протидії злочинності, безпеки дорожнього руху, охорони державного кордону, захисту об'єктів і територій на випадок виникнення надзвичайних ситуацій, а також з питань міграції; наукового-технічного та науково-методичного забезпечення поліції; організації системи психологічного забезпечення поліцейських та державних службовців Національної поліції; організації та здійснення медичного обстеження, у тому числі психофізіологічного, з метою визначення за станом здоров'я та фізичного розвитку придатності кандидатів на службу в поліцію, поліцейських, кандидатів на навчання у закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських, курсантів і слухачів таких закладів освіти; установлення порядку організації та строку професійного навчання працівників Національної поліції та ін. [1]. Здійснюючи свою роботу із цих питань МВС України: забезпечує в межах повноважень, передбачених законом, здійснення заходів щодо запобігання і протидії корупції, контроль за їх реалізацією в апараті МВС, територіальних органах, закладах, установах і на підприємствах, що належать до сфери управління МВС; здійснює добір кадрів в апарат МВС, територіальні органи, заклади, установи і на підприємства, що належать до сфери управління МВС, організовує роботу з підготовки та професійного навчання працівників МВС, поліцейських та

військовослужбовців Національної гвардії; контролює діяльність територіальних органів, закладів, установ і підприємств, що належать до сфери управління МВС; організовує планово-фінансову роботу в апараті МВС, територіальних органах, закладах, установах і на підприємствах, що належать до сфери його управління, здійснює контроль за використанням фінансових і матеріальних ресурсів, забезпечує організацію та вдосконалення бухгалтерського обліку; здійснює функцію головного розпорядника бюджетних коштів, забезпечує її ефективно і цільове використання; відкриває рахунки в установах банків; забезпечує в межах повноважень, передбачених законом, реалізацію державної політики стосовно державної таємниці, захист інформації з обмеженим доступом, а також технічний захист інформації, контроль за її збереженням в апараті Міністерства, закладах, установах і на підприємствах, що належать до сфери його управління; організовує діловодство та архівне зберігання документів відповідно до встановлених правил. Крім того МВС має право: залучати в установленому порядку спеціалістів центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій (за погодженням з їх керівниками), вчених, представників інститутів громадянського суспільства (за згодою) до розгляду питань, що належать до компетенції МВС; отримувати в установленому порядку безоплатно від міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування необхідні для виконання покладених на нього завдань інформацію, документи і матеріали; скликати наради, утворювати комісії та робочі групи, проводити наукові конференції, семінари з питань, що належать до його компетенції; користуватися відповідними інформаційними базами даних державних органів, державною системою урядового зв'язку та іншими технічними засобами [1].

Виходячи зі змісту Положення про Міністерство внутрішніх справ, а також норм Закону України «Про національну поліцію» та Положення про Національну поліцію України можемо виокремити наступні ключові повноваження МВС України в частині забезпечення дисципліни та законності в діяльності Національної поліції: по-перше, формує державну політику у сфері надання поліцейських послуг, та контролює законність й ефективність її здійснення. МВС – це орган публічної влади є основним суб'єктом відповідальним за: визначення цілей, пріоритетів, програм заходів поліцейської діяльності у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони та захисту прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави; контроль за практичною реалізацією поліцією цих цілей та заходів (зокрема МВС має право вимагати від очільника поліції відповідних звітів про стан діяльності останньої, зокрема про ефективність та повноту виконання відповідних планів та програм заходів, про стан службової дисципліни, про наявні проблеми та запити у системі органів поліції тощо); по-друге, приймає участь у законотворчій діяльності, як шляхом внесення власних пропозицій і рекомендацій на розгляд КМУ для їх подальшого врахування на рівні законів та урядових актів, так і через погодження та внесення на розгляд уряду тих пропозицій та проектів, що розроблені Національною поліцією. Також МВС приймає власні нормативно-правові акти, які регламентують організацій-

но-інституційні та процедурні аспекти здійснення діяльності щодо забезпечення службової дисципліни та професійної етики в середині системи органів поліції (наприклад, накази МВС Про дисциплінарні комісії в Національній поліції України та про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських); по-третє, МВС є суб'єктом який може впливати на стан законності та дисципліни в діяльності Національної поліції через участь у формуванні керівного складу системи органів поліції, а також у оцінці оптимальності організації та ефективності функціонування цієї системи. Так, Міністр внутрішніх справ: а) пропонує Прем'єр міністру кандидатуру очільника Національної поліції; б) призначає та звільняє з посади першого заступника керівника НПУ; в) погоджує призначення та звільнення керівників територіальних органів поліції; г) погоджує подання керівника НПУ щодо територіальної будови поліції та направляє це подання до уряду на розгляд; по-четверте, МВС може ініціювати питання заохочення поліцейських та притягнення їх до дисциплінарної відповідальності, а також приймати участь у роботі дисциплінарних органів поліції; по-п'яте, перевіряє законність та ефективність використання бюджетних коштів органами Національної поліції.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України: Постанова КМУ від 28.10.2015 р. № 878 / Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2015-%D0%BF#Text>